

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

**АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕКЛАД СЛЕНГУ
У МЕДІА ТЕКСТАХ**

Кваліфікаційна робота

На здобуття ОС «бакалавр»

студентки IV курсу

галузь знань 03 «Гуманітарні науки»,

спеціальності 035 «Філологія»,

спеціалізації 035.041 «Германські мови

та літератури (переклад включно), перша

– англійська)»,

ОПП «Переклад з англійської та другої

західноєвропейської мови»

Роксолани ГРИДНЬОВОЇ

Науковий керівник:

к.філол.н., доцент кафедри

теорії і практики перекладу з англійської

мови

Ірина ДАНИЛЬЧЕНКО

«Допущено до захисту»

Протокол № 10 кафедри

теорії і практики перекладу з англійської мови

ННІФ від 30.05.2023

Завідувач кафедри _____ **Людмила СЛАВОВА**

Київ – 2023

ЗМІСТ

Вступ	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ	
СЛЕНГУ В МЕДІА ТЕКСТАХ	5
1.1. Поняття медіа тексту.	5
1.2. Поняття сленгу	8
1.3. Особливості перекладу англомовних лексем молодіжного сленгу українською мовою.....	11
1.4. Особливості перекладу україномовних молодіжних сленгів англійською мовою.....	12
Висновки до першого розділу.....	4
РОЗДІЛ 2. ВІДТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНИХ СЛЕНГОВИХ ЛЕКСЕМ В	
УКРАЇНСЬКОМОВНИХ МЕДІА ТЕКСТАХ .....Ошибка! Закладка не	
определена.6	
2.1. Сленг у соцмережах та способи його відтворення українською.	6
Закладка не определена.6	
2.2. Сленг в музиці.	19
2.3. Сленг у кінотекстах.....	22
Висновки до другого розділу.....	26
РОЗДІЛ 3. ВІДТВОРЕННЯ СЛЕНГОВИХ ЛЕКСЕМ	
УКРАЇНСЬКОМОВНИХ В МЕДІА ТЕКСТАХ АНГЛІЙСЬКОЮ 27	
3.1 Труднощі при відтворенні українського сленгу англійською мовою.....	27
3.2 Стратегії відтворення українського сленгу англійською мовою.....	28
3.3 Сленг на новинних Telegram каналах.....	29
3.4 Сленг на сторінках Instagram-блогерів України.....	32
3.5 Сленг в українських піснях	
Висновки до третього розділу	36
Загальні висновки	37

Список використаних джерел	39
Summary	44

ВСТУП

Сленг як нелітературний пласт лексики сучасної англійської та української мов не має єдиного визначення у мовознавстві й теорії перекладу через низку підходів до його вивчення: лінгвісти зосереджують увагу на способах творення сленгових слів і фраз, їхніх стилістичних і функціональних особливостей, а також літературознавчих та перекладацьких аспектів вживання сленгу у різних текстах і дискурсах. Сленг у медіа-текстах викликає особливий інтерес, адже міжнародні новини та спілкування у соціальних мережах мають свої мовно-стилістичні рамки, а сленг, який довго вважався «словесним хуліганством» у медійному просторі, зараз набуває нових тенденцій використання. Цим зумовлена **актуальність** даного дослідження, присвяченого вивченню англо-українського перекладу сленгу в сучасних медіа-текстах.

Зважаючи на те, що існує багато типів і жанрів медіа текстів, у яких застосовується сленг, його переклад в таких текстах може бути досить складним завданням. Оскільки сленг є відносно новим явищем і кількість сленгових слів та фраз постійно зростає, для виконання адекватного перекладу необхідно застосовувати різні стратегії та виконувати перекладацькі трансформації. Деякі загальні стратегії та підходи можуть допомогти в перекладі сленгу з англійської на українську мову і навпаки в медіа текстах, в окремих випадках перекладач має розробляти нові стратегії та підходи.

Метою роботи є дослідження сленгу на медіа-платформах та визначення способів та стратегій їх перекладу з англійської мови українською та навпаки.

Для досягнення поставленої мети слід виконати наступні **завдання**:

- Дослідити використання сленгу в медіа текстах;
- Проаналізувати особливості перекладу сленгу;
- Дослідити вплив контексту на переклад сленгу у медіа текстах;

- Розробити рекомендації щодо перекладу сленгу у медіа текстах.

Основними **методами** дослідження є аналіз різноманітних текстів у медіа просторі, експериментальний переклад сленгу, контент-аналіз та анкетування інших перекладачів щодо цієї теми.

Предметом дослідження у роботі є переклад сленгу, а **об'єктом** – медіа тексти.

Матеріалом дослідження є англо- та україномовні медіа тексти, що містять сленгові вислови.

Наукова новизна моєї роботи полягає в тому, що у ній досліджується актуальна тема, яка набуває масового резонансу серед дослідників, адже встигнути за формуванням та постійним поновленням сленгу майже неможливо.

Структура та обсяг роботи. Відповідно до поставлених завдань та мети робота складається зі вступу, трьох розділів з висновками, загальних висновків, списку використаної літератури та додатків. У вступі визначені актуальність теми, матеріал та методи дослідження. У першому розділі з'ясовуються ключові поняття, аналізуються відповідні класифікації перекладу, способи відтворення сленгу. Другий розділ присвячений аналізу особливостей відтворення англійського сленгу українською мовою у медіа текстах. У третьому розділі аналізуються особливості відтворення українського сленгу англійською мовою у медіа, соціальних мережах та новинах.

Результати роботи пройшли **апробацію** на науковому семінарі для молодих учених «Актуальні проблеми перекладознавчих та порівняльних студій» (18 листопада 2022 р., <http://surl.li/hrcoq>).

Авторка сподівається, що це дослідження матиме **теоретичну, методичну та практичну** цінність щонайменше для перекладачів-початківців і що його аналіз та зіставлення текстів оригіналу та українськомовного перекладу не лише своїми досягненнями, але й невдачами сприятиме подальшому вивченню і

розробці нових теоретичних та практичних аспектів у дослідженні перекладу сленгу.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ СЛЕНГУ В МЕДІА ТЕКСТАХ

Ми живемо в еру технологій, соціальних мереж, онлайн спілкування, навчання, роботи, життя. Медіа – це вже давно не газети та журнали. Протягом останніх десятиліть змінилось багато чого: люди, медіа, переклад. Ми рухаємось впевненими та широкими кроками у майбутнє, де немає обмежень та рамок, у тому числі й у сфері перекладу. Якщо раніше переклад медіа текстів мав на меті просто максимально точно донести інформацію, то зараз це справжні змагання за те, хто більше читачів привабить своїм стилем, креативністю чи багатством мови. Вигадав кричущий заголовок – виграв битву. Виграв битву – став відомим. Став відомим – отримав можливість диктувати умови. Цей розділ присвячено вивченню жанрово-стилістичний та дискурсивних особливостей медіа-тексту та функціонування сленгу в ньому.

1.1 Поняття медіа тексту

Що таке текст? Для мене текст – це набір речень. Речення – це набір слів. Слово – це могутній інструмент, володіти яким дано не кожному, але якщо ти все ж опанував його, то в ту саму мить перед тобою відкрились потаємні двері в людські свідомості.

Найбільш уживаний для позначення текстів масової комунікації термін «медіатекст» увібрав в себе паралельні, взаємозамінні або пересічні феномени – масово-комунікативний текст, мас-медійний текст, журналістський текст, публіцистичний текст, газетний текст, телетекст, рекламний текст, PRтекст, Інтернет-текст. Змістове наповнення терміна *media* (від лат. «*media*», «*medium*» – засіб, спосіб, посередник) дозволяє називати медіатекстом будь-який носій інформації.

Найважливішою характеристикою сучасного мас-медійного тексту, яка відрізняє його від тексту взагалі, є його багатовимірність (в роботах різних авторів позначається термінами багатоплановість, поліфонічність, гетерогенність або інтегральність), під якою слід розуміти поєднання різнорідних вербальних, візуальних, аудитивних, аудіовізуальних або інших компонентів в єдиному смисловому просторі тексту. Також відмінною рисою медіатекстів вважається їх мовна специфіка, обумовлена, перш за все, тим, що адресована масовій аудиторії.

У перекладі медіа текстів важливо враховувати не лише мовну специфіку, але й цільову аудиторію та медіа-контекст, у якому текст буде публікуватися. Оскільки медіа тексти призначені для масової аудиторії, їх переклад повинен бути зрозумілим та легким для сприйняття, а також відповідати вимогам медіа-формату. [1]

Чим же тоді вирізняються медіатексти від тексту? Ці відмінності відбивають кілька моментів:

1) медіатекст, на відміну від художнього тексту, фіксує *реальні події* у мінливому соціокультурному просторі, доповнюючи їх додатковою інформацією, якою вже може володіти читач з інших ЗМІ;

2) медіатекст, на відміну від інших типів друкованих текстів, може бути *мультимодальним*, тобто друкований текст супроводжується аудіальною та візуальною інформацією;

3) *інтертекстуальність*: кожен медіатекст у межах конкретного газетно-журнального контенту може бути зв'язаний з медіатекстами інших жанрово-стильових різновидів тематично і за змістом (на основі спільного медіатопіку; це прояви гіпертекстуальності);

4) у зв'язку з ознаками, наведеними у пп. 2 та 3, медіатекст постає як **колективний продукт**; над одним повідомленням можуть працювати до десяти авторів;

5) медіатексти спрямовані на **інтерактивність**, тобто на пошук відгуку в адресантів;

б) медіатекст може маркуватися, тобто мати графічну рамку, розбиватися на колонки, частини, мікромодулі, розташовуватися на кольоровому тлі (підкладці), супроводжуватися візуальними кінемами, прецедентизмами, лідами, гаслами тощо.

Зберігаючи від класичного тексту всі особливості вербального оформлення, медіатекст значно модифікується в медійному просторі. Концепція медіатексту, як об'ємного, багаторівневого явища доповнюється стійкою системою *параметрів*:

- спосіб продукування текстів (авторський – колегіальний);
- форма створення (усна – писемна);
- канал розповсюдження (засіб масової інформації – носій: газета, радіо, телебачення, інтернет);
- функційно-жанровий тип тексту (новини, коментарі, публіцистика, реклама); тематична домінанта або належність до стійкого медіапотуку» [2], [3].

Отже, у нашій роботі медіатекст визначаємо як текст, розміщений на інформаційних інтернет-платформах, що зображує реальні події чи висловлює ставлення до них і характеризується мультимодальністю, інтертекстуальністю, інтерактивністю та своєрідною мовною специфікою, зумовленою адресованістю таких текстів масовій аудиторії.

1.2 Поняття сленгу

Сленг є унікальним внутрішньомовним явищем, яке безперервно запозичує лексичні одиниці з інших мовних підсистем і продукує нові лексичні одиниці для повсякденного вжитку. З огляду на це відбувається становлення поняття сленгу як унікальної лексичної категорії, що, своєю чергою, зумовлює потребу створення його типології.

Сленг – це дихання життя, це пласт лексики, що постійно оновлюється, це свідчення еволюції лексичного складу мови. На думку І. Р. Гальперіна, говорити про склад сленгу за умов відсутності визначення сленгу як родового явища не зовсім коректно, тому що за таких умов можна підвести під «сленг» будь-які лексичні, морфологічні, синтаксичні та фонетичні риси розмовного мовлення, що суперечать загальноприйнятим нормам літературного вживання, включаючи різноманітні неправильності мовлення. Сленг – це той прошарок лексики й фразеології, що з'являється у сфері живого розмовного мовлення як розмовні, емоційно забарвлені і часто образні неологізми, які легко переходять до сфери загальноживаної літературної розмовної лексики. [4], [5]

В американській лексикографії термін "сленг" набув значного поширення приблизно на початку минулого століття. Етимологія цього терміну видається спірною і не була точно встановлена жодним з радянських чи закордонних лінгвістів, які займалися цією проблемою. Однак, незважаючи на те, що багатьма зарубіжними теоретиками-лексикологами висловлені найрізноманітніші і суперечливі точки зору з питання про сленг, всі вони доходять до одного і того ж висновку: сленгу не місце в англійській літературній мові. Це пояснюється тим, що поняття "сленг" в англійській лексикографії зміщується зі словами та фразеологізмами, абсолютно різнорідними з точки зору їх стилістичного забарвлення і сфер застосування. Завдяки включенню в сленг найрізноманітніших жаргонізмів останній починає диференціюватися. Так, в

англійській та американській лексикографії з'являються різновиди сленгу: військовий сленг, спортивний сленг, театральний сленг, студентський сленг, парламентський і навіть релігійний сленг.

Особливості загального сленгу в українській мові ще недостатньо вивчені. А випадки використання, наприклад, молодіжного сленгу не тільки молоддю, а й дорослими та освіченими людьми, трапляються все частіше і частіше. Так само можна часто зустріти випадки використання викладачами студентського сленгу, або дружини водіїв можуть користуватися мовою сленгу своїх чоловіків, тому що вони також часто її чують, і з часом починають розуміти. Сленг не є новою ознакою сучасного розмовного мовлення.

Історичні витоки українського жаргону припадають ще на період XIX століття у вигляді арготичних систем, коли були розпочаті спеціальні системні дослідження, присвячені збиранню та студіям діалектів української мови. Увагу дослідників привертала мовні особливості таких соціальних груп, як жебраки, правопорушники, військові, ремісники і робітники, в'язні, бурсаки-учні, ремісничка та шкільна молодь. Проте такі дослідження були скоріш історичними розвідками, носили розрізнений та несистемний характер. Велика кількість сленгізмів створюється шляхом запозичення. [6]

Сленгові слова можуть утворюватися шляхом розширення значення або зміни форми, за допомогою використання тропів, таких як метафора, гіпербола, синекдоха, метонімія, а також генералізації, конкретизації, скорочення слова (clipping), запозичення слів з інших мов. Переклад сленгу з англійської мови на українську та навпаки може бути складним завданням через кілька причин:

1. **Культурні відмінності:** Слова та висловлювання сленгу можуть бути обмежені контекстом та культурними звичаями відповідної країни. Це може призводити до труднощів у виборі відповідного еквівалента або використання правильного культурного контексту при перекладі.

2. **Словникові обмеження:** Слова та висловлювання сленгу часто не мають офіційного перекладу в словниках, тому перекладачі повинні знайти альтернативні способи передачі їх значення та сенсу.
3. **Ідіоматичні вислови:** Багато ідіоматичних висловів використовуються в сленговій мові, і вони можуть бути важкими для перекладу на іншу мову, оскільки їх перекладені значення можуть бути відмінними від їх оригінального значення.
4. **Швидкі зміни:** Сленгові слова та висловлювання часто змінюються швидко і мають тимчасовий характер, тому перекладачі повинні бути в курсі останніх трендів та мод, щоб забезпечити точний переклад.
5. **Мовні рівні:** Сленг може мати різні рівні мови, від найнижчого до високого рівня, що може змінюватися в залежності від контексту та співрозмовника. Перекладач повинен бути в змозі вибрати правильний рівень мови при перекладі сленгу, щоб передати його сенс належним чином.

Ці проблеми при перекладі сленгу можуть мати такі **наслідки**:

Втрата сенсу: Несвоєчасне розуміння або неправильне перекладання сленгових виразів може призвести до втрати сенсу або перекручення оригінального значення. Це може зробити переклад незрозумілим або неправильним для цільової аудиторії.

Втрата експресії та стилістичності: Сленг часто використовується для вираження емоцій, гостроти та індивідуальності мовця. Несправжність або некоректний переклад можуть призвести до втрати цієї експресивності та стилістичності, що знижує ефективність комунікації.

Несприйняття аудиторією: Якщо перекладач не ураховує культурні особливості та соціальний контекст, перекладений сленг може бути незрозумілим або неприйнятним для цільової аудиторії. Це може призвести до втрати комунікативного зв'язку та зниження ефективності повідомлення.

Втрата актуальності: Зміни в трендах та модах сленгу можуть швидко застарівати перекладані вирази. Якщо перекладач не оновлює свої знання про актуальний сленг, переклад може бути неактуальним та втратити свою релевантність.

Втрата ідіоматичності: Ідіоматичні вирази та метафоричне використання слів можуть бути важкими для передачі в іншу мову. Некоректне перекладання може призвести до втрати ідіоматичного значення та забарвлення, що може спотворити оригінальний зміст.

1.3 Особливості перекладу англійських лексем молодіжного сленгу українською мовою

Молодіжний сленг часто відображає специфічну молодіжну культуру та соціальні тренди, які можуть відрізнятися в Україні та англійських країнах. Перекладач повинен мати глибоке розуміння української молодіжної культури та її власного сленгу, щоб точно передати еквіваленти англійських сленгових лексем.

Англійський та український мають різні лінгвістичні особливості, такі як граматики, словотворення та синтаксис. Це може створювати виклик для перекладу сленгових виразів, особливо якщо вони мають нестандартну будову чи граматичні особливості. Перекладач повинен шукати відповідники, які б найточніше передали сенс та форму виразу.

Молодіжний сленг часто використовується для вираження емоцій, ставлення та метафоричних звертань. Перекладач повинен знайти еквіваленти, які збережуть експресивність та метафоричний характер сленгових виразів українською мовою.

Переклад англійських лексем молодіжного сленгу українською мовою, на думку багатьох дослідників, є складним процесом. Часто проблема полягає у

запізненні фіксації та кодифікації у сучасних словниках або й відсутність цих понять. Інша проблема – неоднозначність перекладу через експресивність, метафоричність, вульгаризацію молодіжних сленгізмів. Також як і українські сленгізми, так і англійські можуть бути схожими за своїм основним значенням, але під час перекладу можуть мати різне експресивне забарвлення чи відмінності у вживанні у певному контексті. Ще одна проблема – це переклад безеквівалентної лексики шляхом пошуку вдалого відповідника у мові перекладу.[7]

«Тут постає завдання відшукати не просто відповідник чи близьке за значенням слово, найголовніше – це відшукати відповідник з точним емоційно-експресивним і стилістичним забарвленням [8], що є нелегким завданням для перекладача.

Інтернаціональні сленгізми, на думку дослідників, при перекладі передаються калькою і додаткового тлумачення не потребують, наприклад: bucks – “бакси”, crack – “крек”, hacker – “гекер”, rap – “реп”, урріе – “яппі”. Складність для перекладача становлять побудовані на базі таких одиниць новотвори, а також каламбурні та оновлені їх варіанти. Наприклад, слово buck – “бакс, долар” стало основою новоутворень megabucks, gigabucks, extrabucks, що позначають “велику купу грошей”, утворене на базі нього розмовне словосполучення to make/earn a quick/fast buck – “швидко розбагатіти” в оновленому вигляді to make/earn megabucks має значення “заробити шалені гроші” [8]

1.4 Особливості перекладу україномовного молодіжного сленгу англійською мовою

Схожу ситуацію ми можемо спостерігати і в перекладі сленгу з української англійською. Але тут проблема навіть більша, адже англійську мову досліджують всі і кожен, адже це мова міжнародного спілкування, в той час як досліджень

української мови та нашого сленгу не так вже й багато. Саме тому я щаслива бути одною з цих небагатьох.

Українська мова так само розширюється і розвивається без упину. Під впливом трендів, соцмереж та інших мов у ній утворюється багато сленгізмів. Іноді навіть важко вслідкувати за цим, при тому, що я філолог і регулярно цікавлюсь цим.

Молодіжний сленг в Україні часто ґрунтується на специфічних культурних контекстах та внутрішніх посиланнях. Перекладач повинен бути свідомим цих контекстів та знати англomовну культуру, щоб знайти еквівалентні вирази або надати пояснення, що допоможе аудиторії зрозуміти сенс.

При перекладі таких слів в іншу в тому числі англійську мову важливо звертати увагу не на саме слово, а на сенс, який воно несе під собою. Іноді нам може зустрітись слово, англійський еквівалент якого також став сленговим у мові переклад, в такому випадку ми перемогли в цій битві. Наприклад слово «народ», яке ми використовуємо за часту при звертанні то певної групи знайомих нам людей. В англійській мові слово «folks» набуло того ж значення.

А що, якщо ні? Що, якщо дослівний переклад змусить англomовну людину скося глянути на нас та почухати скроню від нерозуміння? У такому випадку ми повинні копнути глибше в значення слова, та сленгові слова англійською, які мають таке ж значення. Наприклад слово «забий» молодь використовує не тоді, коли ремонтує щось, а коли каже забути про якусь річ або ситуацію і не звертати увагу. Та ми ж не можемо сказати «hammer it». Тут нам на допомогу приходить сленговий вираз «forget it» - забудь, забий.

Як ми бачимо, замало просто знати український сленг, на треба добре розбиратись в сленг мови оригіналу та перекладу. Ми не зможемо літати лише з одним крилом, потрібно розвивати обидва рівноцінно.

Висновки до першого розділу

Отже, сленг є унікальним явищем, яке постійно запозичує та створює нову лексику для повсякденного вжитку. Він представляє собою еволюцію мови і є свідченням постійного оновлення лексичного складу мови. Сленг включає розмовні, емоційно забарвлені та образні неологізми, які можуть переходити до загальноновживаної літературної розмовної лексики.

Термін "сленг" почав набувати значення в американській лексикографії на початку минулого століття. Існує розбіжність думок щодо походження цього терміну, проте всі лінгвісти приходять до висновку, що сленг не має місця в англійській літературній мові. Залежно від контексту та сфери застосування, в англійській та американській лексикографії виділяють різновиди сленгу, такі як військовий, спортивний, театральний, студентський, парламентський та релігійний сленг.

Особливості загального сленгу в українській мові ще потребують додаткового дослідження. Однак спостерігається все більше випадків використання молодіжного сленгу не тільки молоддю, а й дорослими та освіченими людьми. Переклад сленгу між англійською та українською може бути складним через культурні відмінності, словникові обмеження, ідіоматичні вислови, швидкі зміни та різні мовні рівні.

Переклад англійського молодіжного сленгу на українську також є складним через проблеми фіксації та кодифікації в словниках, неоднозначність перекладу через експресивність та метафоричність, а також пошук відповідників з точним емоційно-експресивним і стилістичним забарвленням.

Інтернаціональні сленгізми часто передаються кальками без необхідності додаткового пояснення, але новотвори на їх основі та каламбурні варіанти можуть становити виклик для перекладача.

Переклад сленгу з української на англійську може бути складним, особливо через обмежену кількість досліджень української мови та сленгу. Українська мова постійно розширюється під впливом трендів, соцмереж та інших мов, виникають нові сленгові вирази.

При перекладі сленгу важливо звертати увагу на сенс слова, не лише на саме слово, іноді потрібно знаходити еквіваленти, що також є сленговими у мові перекладу. Розуміння сленгу в мові оригіналу та перекладу є важливим для успішного перекладу, необхідно розвивати знання обох мов однаково, щоб бути ефективним перекладачем.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ СЛЕНГОВИХ ЛЕКСЕМ В АНГЛОМОВНИХ МЕДІА ТЕКСТАХ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

2.1 Англomовний сленг у соціальних мережах та способи його відтворення українською

Сленг став обов'язковим атрибутом соціальних мереж від самого моменту їх створення. Про це свідчать скорочення назв найпопулярніших соцмереж, зокрема:

- **FB** – Facebook
- **IG** – Instagram
- **TT** – TikTok
- **YT** – YouTube
- **TW** – Twitter [9].

Скорочення й аббревіатури часто незрозумілі більшості користувачів, тому важливо знати походження сленгових аббревіатур. Наприклад, не можна замість **IG** сказати **IM**, бо **IM** – це миттєве повідомлення (Instant message). «Якщо не знаєш, краще не берись і пиши повну назву», – таке можна почути від будь-якого середньостатистичного підлітка, який намагався б «міленіалам» пояснити цю теорію.

Розглянемо аббревіатури та сленгові слова, які часто можна зустріти на просторах *Instagram*. Ця медіа-платформа відіграє значну роль у формуванні та поширенні сленгу, особливо серед молодих користувачів. Платформа надала людям простір для спілкування один з одним за допомогою візуальних і текстових засобів, що дозволило створювати і поширювати нові слова і фрази.

Один із способів впливу *Instagram* на сленг – це використання мемів. Мем у лінгвістиці й теорії комунікації потрактовується як гумористичне зображення,

або відео, доповнене текстом, які сукупно доповнюють чи суперечать один одному за змісто і передають єдиний меседж. Меми широко поширюються в соціальних мережах. Мем часто включає мову, характерну для певної групи або субкультури, і популярність мемів може призвести до широкого впровадження нових сленгових термінів.

Крім того, акцент Instagram на візуальній комунікації сприяє використанню емодзі та інших символів як скорочення для позначення складних ідей або емоцій. Використання цих символів може допомогти у створенні нових сленгових термінів, які легко впізнаються та поширюються.

- **ILU/ILY** = I love you – Я люблю тебе
- **LU/LY** – Люблю
- **LOL** = laughing out loud - гучно регочу, хаха. Також я б хотіла додати таке слово як «ору», яке означає сильний сміх. Зараз воно широко розповсюджене серед молоді.

- **LMAO** = laughing my ass off - смішно до сліз, дуже смішно, такж можна сказати «ору»

- **OMG** = oh my god/goddess/gosh - о, боже
- **PLZ** = please - будь ласка (прохання)
- **Xmas** = Christmas - Різдво
- **XOXO** = hugs and kisses - цілую-обіймаю або цілую люблю обіймаю, цей вираз часто можна зустріти в неформальному спілкування мій різними віковими категоріями та людьми.

- **U** = you – ти [9]
- **Lit** - термін, що використовується для опису чогось захопливого, крутого або вражаючого. Ми могли б дати еквівалент «вогонь» або «пожежа»
- **Slay** - термін, який використовується для опису когось, хто виглядає або виконує винятково добре. Можна сказати «шик» або «бомба-ракета»

- **Gucci** - термін, який використовується для позначення того, що все добре або в порядку – «тіп-топ», «все пучком»

Інша соцмережа, яка стрімко набирає популярності зараз – це Tik Tok. Саме там зараз створюються сучасні тренди та більшість сленгу, який вживається людьми. TikTok відіграв значну роль у формуванні та популяризації сленгу в останні роки. TikTok - це соціальна медіа-платформа, яка дозволяє користувачам створювати короткі відео та ділитися ними з іншими.

Однією з ключових особливостей TikTok є використання хештегів, які дозволяють користувачам знаходити та слідкувати за тенденціями та трендами. Багато з цих хештегів пов'язані з певними сленговими словами або фразами, і користувачі створюють контент навколо цих тенденцій і сприяють поширенню та розвитку сленгу.

Окрім використання хештегів, TikTok також популяризував певні сленгові слова та фрази через створення вірусних челенджів та трендів. Наприклад, фраза "no cap" (що означає "правда" або "серйозно") виникла в хіп-хоп культурі, але стала більш поширеною в останні роки, частково завдяки її використанню в TikTok. Розглянемо кілька прикладів сленгу, які найчастіше зустрічаються в TikTok:

- **Chill** - байдикувати, розслабитися
- **Cringe** - огидно, незручно
- **Crush** - нерозділене кохання, або просто людина, яка подобається
- **Vibe** - атмосфера, настрій

Ці слова вже так глибоко вкорінилися в нашій свідомості, що їх не перекладають. Все залишають як є: «чіл», «крінж», «краш», «вайб».

Clout - термін, який використовується для опису когось відомого або впливового – «шишка».

Glow up - використовується для опису значної трансформації або покращення чиєїсь зовнішності чи особистості з плином часу – «апгрейд» . [9]

Абревіатура **POV** буквально означає Point Of View, що перекладається як “точка зору”. Учням шкіл і вищих навчальних закладів часто доводиться користуватися цим словосполученням при написанні творів-міркувань. Але коли ми говоримо про використання цієї аббревіатури в соцмережах, це має трішки інше значення. Зазвичай його використовують перед тим, як описати ситуацію з життя, або таку, яка була б знайома більшості глядачам. Якщо порівнювати з українським сленгом, я б переклала це терміном «жиза», який означає життєву ситуацію, або просто словом «ситуація».

2.2 Сленг в музиці

Сучасна музика – це дуже неоднозначна річ. Одні виконавці при написанні пісень роками думають над кращим підбором слів та вкладають глибокі сенси у свої тексти. Інші – нехтують цілою купою граматичних і лексичних правил і все задля того, аби привернути увагу слухачів. Візьмемо до прикладу популярну донедавна пісню “Holy” зі словами “mommy don’t know”. Кожного разу, як я чую це, дуже хочеться вигукнути “doesn’t!”. Але вкладати слова та вирази з прихованим сенсом вони, звичайно, мастаки, в тому числі і сленг.

Розглянемо декілька прикладів:

"Bad and Boujee" by Migos ft. Lil Uzi Vert:

"Raindrops, drop-top (drop-top)

Smokin' on cookie in the hotbox (cookie)

Fuckin' on your bitch, she a thot, thot, thot (thot)

Cookin' up dope in the crockpot (pot)"

Migos та Lil Uzi Vert використовують сленгові терміни, такі як "thot" (сленг для позначення розпусної жінки, у перекладі може звучати як «лярва» чи

«шльондра») та " Cookin' up dope in the crockpot " (сленг для приготування наркотиків, «мутити дурь»), щоб створити грубу та гостру атмосферу в тексті пісні.

"No Scrubs" by TLC:

"A scrub is a guy that thinks he's fly

And is also known as a busta

Always talkin' about what he wants

And just sits on his broke ass"

TLC використовує сленговий термін " scrub " (на сленгу - невдаха або людина без амбіцій, в перекладі «лох») для критики чоловіків, які не є фінансово чи емоційно стабільними. Також тут присутній ще один сленгізм "fly", найвдаліший переклад на мою думку – «крутий» .

"Back to the Crib" Cardi B

Tonight girl

Back to the crib

Tonight girl

You know I want you back to the crib

Tonight girl

Back to the crib [10]

Цікаве слово "crib", яке сучасна молодь інтерпретує як «хата», але не в такому понятті, до якого ми звикли. Щоб перетворити це слово на сленг, варто лишень змінити прийменник не «в хаті», а «на хаті» і готово. Вечірки проходять в когось «на хаті» та молодь «тусується» теж «на хаті». До речі про «тусується» - це теж сленг, який ми можемо відтворити англійською як "to hang out".

Молодіжний англійський сленг реп текстів – це неоднорідна за своїм генетичним складом мікросистема просторіччя, що має емоційну та комунікативну функції [11 с. 101].

Він є способом спілкування великої кількості людей, об'єднаних переважно віком, але дана особливість досить умовна. Виконавці англійського реп-сленгу, зазвичай, люди від 12 до 40 років. Молодій людині важливо не тільки що вона говорить, але і як вона це робить, бажаючи бути цікавим оповідачем та виконавцем.

У зв'язку з цим, наприклад, "dude" (чувак) використовується замість "friend" (друг, товариш); "swill" (пійло) замість "drink / beverage" (напій); "He is pissed" (він згашений) замість "He is drunk" (він п'яний) або "I'll definitely hook up with you later" (ми з тобою обов'язково перетнемося пізніше) замість "I'll definitely meet you later" (ми з тобою обов'язково зустрінемося пізніше) [12] [13]

Коли справа стосується репу, неможливо оминати Емінема. Він без сумніву є королем цього жанру. Його знають всі, його треки наспівують у найрізноманітніших куточках світу, тож розглянемо трохи і його текстів.

"Now that I'm down with 50"

"50" - це вуличний сленг, який замінює слово «поліція». Походить від старого поліцейського серіалу під назвою "Hawaii Five-O". Цей сленг був вперше використаний у вересні 1968 р. "Five-O" у назві серіалу стало загальноживаним словом для позначення «поліції».

"I dont give a damn what you think"

У цьому випадку Емінем використав сленг "*I dont give a damn*", щоб сказати людям, що йому байдуже, що люди відчують або думають. Українською мовою ми могли б сказати «байдуже», але мені більше подобається «мені по барабану» або «мені по цимбалах».

"So he extorts someone else to get his dough"

Тут ми маємо сленгізм "*dough*" у значенні «гроші», але молодь сказала б «бабки». [14]

2.3 Сленг у кінотекстах

Кінотекст потрактовують як зв'язне, цільне і завершене повідомлення, що виражене за допомогою вербальних (лінгвістичних) й невербальних (іконічних та/або індексальних) знаків, які організовані відповідно до задуму колективного функціонально диференційованого автора за допомогою кінематографічних кодів і яке зафіксоване на матеріальному носії і призначене для відтворення на екрані й аудіовізуального сприйняття глядачами. [15 с. 25–26, 37]

Кожен кінотекст містить лінгвістичні та нелінгвістичні системи. Лінгвістична система представлена письмовою (титри, написи) та усною (репліки акторів, пісні, закадровий текст тощо) складовими. Невербальна система містить звукову частину (шум, музика) та відеоряд (образи, рухи, інтер'єр, пейзаж, спецефекти, реквізит). Усі елементи, як справедливо констатує В. В. Рюмін, пов'язані між собою [15, с. 17–18].

Під кінотекстом також розуміють технічно диференційовану динамічну знакову ситуацію, яка є сукупністю структурних елементів кіномови в рамках кінематографічного твору, яка відправляє згідно із жанровою установкою певне інформаційно-емоційне повідомлення реципієнту (глядачу) у вигляді синергетичної комбінації актуалізованих у кіноповіді семіотичних кодів [16, с. 156–157].

Кінопереклад схожий на переклад художньої літератури. Головним критерієм художнього перекладу є не тільки адекватність лексики та сюжету авторському тексту, але й збереження індивідуального стилю автора. Якісний художній переклад має бути точним, зрозумілим та літературним. Перекладачеві необхідно зберегти авторську ідею з усіма відтінками та нюансами роздумів та

переживань [15]. Художній переклад має свою специфіку й проблематику. Він є не тільки найбільш вивченим, але й найбільш мобільним. Для такого перекладу характерна новизна, оригінальність та прагнення до модернізації. Однією з головних рис художнього перекладу є використання різноманітних фігур мови – засобів, які використовують, щоб максимально розкрити текст [17]. До основних проблем письмового художнього перекладу відносять вилучення дослівного перекладу, або «кальки», переклад стійких виразів, переклад гумору, збереження стилю та культурних особливостей певної епохи, збереження індивідуальності та адаптація під певну культуру [17].

Не можу оминати популярний серіал «Теорія великого вибуху». Тут нам не доводиться вишукувати цікаві словечка, вони самі нас знаходять. Розглянемо звернення Леонарда до Шелдона:

Yeah. Listen, I have to kinda sneak out for a while. Sheldon: All right, goodbye.

В якості сленгу в цьому висловлюванні виступає слово *kinda* – це скорочення від прислівниці *kind of*, що вписується в тенденцію американців усе скорочувати, тому навіть найкоротші слова не залишилися осторонь від молодого покоління. Особисто я б дала переклад «типу», який майже ідеально передає сенс та стиль. Також у цій репліці є ще один сленгізм *sneak out* – вислизати, ухилятися від чого-небудь небажаного. «Вислизнути» - це непоганий варіант, але можна також додати «зліняти» або «проскочити повз».

Як же мило головний персонаж Шелдон називав свою бабусю, а саме «*теетав*». Ми маємо небагато варіантів перекладу: «бабуся», «бабуня». Так як це слово грає важливу роль в серіалі, то треба обрати щось більш незвичайне по типу «бабуля» чи «бабуня». А от бабуся Шелдона називає його «*Moon Pie*», тут простір для творчості набагато ширший. Можна перекласти як «пряничок», «пиріжечок», «булочка», «вафелька», хоча перші два варіанти мені подобаються найбільше.

Розглянемо ще кілька прикладів використання сленгу у цьому ж серіалі, наприклад, «sup» – це просто сленгове привітання чи навіть питання по типу «як справи?» або «як ся маєш?», яке звучить не раз протягом ситкому. Але такі варіанти перекладу задовгі, особливо коли треба відповідати вимогам ліпсинку, тому аналогом можуть стати такі сленгові вирази як «що там», «як там» «що ти» і т.д.

«Park it!» у контексті, в якому воно прозвучало, це має бути трохи грубо, але не образливо, адже звернення до старшої особи, тобто «всядьтесь», «вкладіться». Я б не ризикнула перекласти як «сидіти», бо це слово ми звикли чути, коли наказуємо нашим домашнім тваринам і у зв'язку з цим, може погано сприйнятись глядачем.

«Mess» - тут має значення «не в найкращому стані». Якщо ми щось подібне адресуємо якійсь людині, то це аж ніяк не пов'язано з брудом чи сміттям. Можна сказати, що людина «в розпачі» або її життя «хаос». Все залежатиме від контексту, головне передати сенс та нікого не образити. [18]

Це лише невеликий перелік, на який можна натрапити при перегляді вже перших серій. Взагалі переклад сленгу, особливо у фільмах, мені дуже подобається, адже тут перекладач може повністю ввімкнути свою уяву та фантазію. Звичайно, завжди будуть обмеження в залежності від того, про що серіал чи фільм, який персонаж це говорить, які є особливості того часу, в якому відбуваються події і т.д.

Перейдемо до іншого легендарного серіалу. Проаналізувавши переклад сленгу серіалу «Друзі», ми виявили, що основними засобом відтворення є аналогові відповідники. Хочу зізнатись, що деякі приклади я переклала б вже по-іншому на даний час. Розглянемо кілька прикладів:

Оригінал: – *I have a board. If you like boards, this is my board. – Holy smokes!*

Переклад: – *У мене є дошка. Якщо подобається, це моя – Нічого собі!* (Мій варіант був би краще «Очманіти!») [19]

Найбільше нескінченне джерело сленгових і просто дивних висловів у серіалі – це Джої. Він точно не дозволить перекладачу занудьгувати. Ось один із багатьох прикладів, який мені добре запам’ятався:

Moopoint. Я, на жаль, не знаю, як це переклали в українському дубляжі, але зважаючи на контекст та стиль персонажа, я б переклала це як «дохлий номер» «без шансів». Чомусь, я відчуваю, що Джої сказав би саме так.

Silly теж до речі стосується Джої, адже Рейчел на цьому моменті звертається саме до нього. Це доволі гарно його описує, бо він не дурний, але дурниковатий, тому можна було так і сказати – «дурник».

Як відомо, «*hit*» перекладається як «штовхати», «бити», але сленговий вираз “*hit on somebody*” має зовсім інший сенс – «клеїти кого-небудь», або «чіплятися до когось». Ця фраза прозвучала в репліці Моніки, коли вона звертається до Джої: «*Joey, stop hitting on her*». Я б обрала саме варіант «Джої припини клеїти її», бо це, знову ж таки, дуже пасує персонажу. [19]

Dorky girl можна перекласти як «дивачка», «чудачка». Це слово має викликати в голові певні картинки. Наприклад пухкенька дівчинка в окулярах, яка скоріш за все ще й шкільний аутсайдер. Ще був варіант «чудило», але це звучить грубіше і не зовсім личить для дівчини.

Слово «друже» дуже поширене в колі друзів, а в сленговій англійській мові позначається як “*buddy*”. Його можна помітити у 17 зверненнях Роса до Джої: “*Heu, Joey. Heu, buddy!*” «Привіт, Джої! Привіт, друже!».

Ще одним яскравим словом є “*dude*”[4] в значенні «друже», його дуже часто використовують всі герої серіалу. В українській мові чимало аналогів до поданих сленгових одиниць, наприклад, друже, приятелю, брате, чувак та ін.

Перекладачу залишається обирати слово, яке краще пасує до контексту та стилю. [19].

Підбиваючи підсумки, можемо сказати, що сленг в англомовних медіа текстах використовується залежно від конкретного типу медіа і цільової аудиторії.

Висновки до другого розділу

Кожен допис у соціальних мережах, текст пісень та кіно містить вербальну та невербальну системи. Вербальна сторона представлена письмовою (допис, хештег, текст пісні, титри та написи в кіно) та усною (голосові повідомлення, що супроводжують допис, сториз, пісні, репліки акторів, пісні, закадровий текст тощо) складовими. Відповідно, сленг в англомовних медіа текстах використовується залежно від конкретного типу медіа і цільової аудиторії. В деяких випадках використання сленгу може додати колориту, зрозумілості та природності до тексту, особливо якщо цільова аудиторія - молодь або специфічна соціальна група. Однак, у традиційних новинах та фахових виданнях, де формальність і точність є пріоритетом, використання сленгу зазвичай обмежене.

Деякі англомовні медіа, такі як популярні блоги, онлайн-журнали або веб-портали, можуть включати сленг для привернення уваги, підтримання цікавості та побудови ближчого відношення з читачами. Однак, важливо зберігати баланс між створенням інформативного контенту і збереженням професійної мови, яка забезпечує точність і об'єктивність.

Роль сленгу в англомовних медіа текстах може варіюватись від мінімального використання до активнішого застосування, залежно від цілей публікації та цільової аудиторії. Для перекладача – дуже відповідальне завдання, не спотворити і не спалюжити сенс написаного чи озвученого. Ми можемо як удосконалити так і зруйнувати сказане. Слово – це велика сила, якою ми мусимо вміти керувати і не дозволити їй перемогти нас.

РОЗДІЛ 3

ВІДТВОРЕННЯ СЛЕНГОВИХ ЛЕКСЕМ УКРАЇНСЬКОМОВНИХ В МЕДІА ТЕКСТАХ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

3.1 Труднощі при відтворенні українського сленгу англійською мовою.

Переклад українського сленгу англійською мовою може викликати певні труднощі через культурні та лінгвістичні відмінності між двома мовами. Ось деякі з найпоширеніших проблем:

- **Культурні нюанси:** Сленгові терміни глибоко вкорінені в певній культурі і часто мають контекстуальне значення, яке може не перекладатися безпосередньо. Точний переклад цих нюансів може бути складним, оскільки вони можуть покладатися на культурні посилання або гру слів, які не мають еквівалентів в англійській мові.
- **Регіональні відмінності:** Український сленг може відрізнятися в різних регіонах, і в різних частинах країни використовуються різні слова та вирази. Це додає складності процесу перекладу, оскільки в англійській мові може не бути прямих еквівалентів для певних регіональних сленгових термінів.
- **Еволюція сленгу:** Сленг постійно розвивається, і регулярно з'являються нові терміни та вирази. Встигати за останніми новинками сленгу може бути непросто, особливо коли мова йде про його точний переклад і постійне оновлення лексики, що постійно змінюється.
- **Образлива лексика:** Український сленг, як і сленг будь-якої мови, може містити образливі або вульгарні терміни. Переклад таких термінів зі збереженням належного рівня делікатності та уникненням непотрібних образ може бути непростим завданням.

При перекладі українського сленгу англійською мовою дуже важливо розуміти культурний і мовний контекст, пам'ятати про цільову аудиторію та

використовувати відповідні слова, які передають потрібний зміст, не викликаючи при цьому образ чи непорозуміння.

3.2 Стратегії відтворення українського сленгу англійською мовою

При перекладі українського сленгу англійською мовою є кілька стратегій, які можна використати для ефективної передачі задуманого значення:

- **Дослівний переклад:** Ця стратегія передбачає дослівний переклад сленгового терміна зі збереженням оригінальної структури та буквального значення. Хоча такий підхід може забезпечити базове розуміння терміна, він може не передати всіх нюансів або культурних конотацій, пов'язаних зі сленгом.
- **Адаптація:** У цій стратегії сленговий термін адаптується до еквівалентного або схожого терміна в англійській мові, який має подібне значення або передає потрібну концепцію. Такий підхід допомагає подолати культурний і мовний розрив, роблячи переклад більш доступним для англомовних користувачів.
- **Пояснення або перефразування:** Якщо дослівний переклад або адаптація неможливі, надання пояснення або перефразування сленгового терміна англійською мовою може допомогти передати його значення. Це передбачає опис поняття або надання контексту, щоб допомогти читачеві зрозуміти значення сленгізму.
- **Культурні еквіваленти:** Іноді для певного сленгового терміна може не існувати прямого перекладу. У таких випадках може бути корисним пошук культурних еквівалентів в англійській мові. Це передбачає визначення схожих виразів або сленгізмів, які використовуються в англійській мові та передають схожу ідею або почуття.

Важливо враховувати цільову аудиторію, зберігати оригінальний тон або колорит сленгу, коли це доречно, і надавати додатковий контекст або пояснення, якщо це необхідно, щоб забезпечити точний і змістовний переклад.

3.3 Сленг на новинних Telegram каналах

З початком повномасштабного вторгнення роль Telegram в житті українців змінилась значно. Він став одним з основних джерел інформації та комунікації для багатьох людей в Україні під час цього кризового періоду.

Мені було і справді цікаво, у чому ж секрет, допоки я сама не почала користуватись цією платформою для моніторингу новин. Так як в першу чергу Telegram створювався як комунікаційна платформа, ти можеш одночасно читати новини та переписуватись з рідними чи друзями і обмінюватись з ними інформацією. Не потрібно витратити час для переходу між купою різних додатків і зекономити час.

Саме час був дуже важливий у перші дні повномасштабного вторгнення. Мільйони людей були прикуті до екранів гаджетів і їх життя буквально залежало від того, наскільки швидко вони дізнаються про запуск ракет чи те, що російські війська зайшли в те чи інше місто.

Прошло вже більше року, а звички залишились. Українці досі активно використовують Telegram для отримання свіжих новин про події, що відбуваються в країні, зокрема про воєнні дії та гуманітарну ситуацію. Багато новинних каналів та блогерів активно поширюють інформацію про війну, гуманітарну допомогу, евакуацію та інші питання, що стосуються конфлікту.

Також Telegram став важливим засобом комунікації для українців, особливо для тих, хто знаходиться у зоні конфлікту або евакуйованих. Він дозволяє людям зв'язуватися між собою, обмінюватися інформацією, ділитися допомогою та координувати важливі дії. Так як зв'язок був абсолютно

нестабільним, або ж його взагалі не було, Telegram і тут став у нагоді, адже на його запуск достатньо і одної позначки мережі.

У цілому, роль Telegram в житті українців зросла як джерела інформації, засобу комунікації та платформи для обміну думками та допомоги під час повномасштабного вторгнення.

Одним з основних об'єктів розгляду сьогодні стане чи не найбільший за кількістю підписників канал «Лачен пише». Молодий хлопець створив та веде його 24/7. Це одне з основних джерел та засобів розповсюдження сучасного сленгу, що виник за час повномасштабної війни.

«В тимчасово окупованому Криму біля Євпаторії знову «бавовна», працювала ППО окупантів»[20]

«Бавовна» - дуже популярний термін зараз. Пішов він від російського слова «хлопок», яке має два значення: бавовна та плеск. На території РФ, де «панує свобода слова» заборонили слово «вибух», а замість нього ввели «хлопок», а народ України з іронією сприйняв це і тепер всі «хлопки» називаються «бавовною». Цей термін дуже міцно вкорінився в українському суспільстві. Його зазвичай вимовляють з іронією та легкою посмішкою на обличчі. Ним користуються всі: від малого до старого. На основі цього, з'явився навіть персонаж дитячих мультиків Бавовнятко.

Не знаючи історії створення цього сленгового терміну можна добряче заплутатись, тому я пропоную такі варіанти перекладу: big clap/bang, great clap/bang

«За попередньою інформацією в приміщеннях заводу орки облаштували склад зберігання боєприпасів та ремонту техніки»[20]

Усі ми читали, дивились, грали чи просто знаємо або чули таку назву, як «Володар пернів». Навіть якщо ні, то все одно стикались деінде з орками, такими неприємними персонажами, які нічого, крім руйнувань, за собою не несуть.

В україномовному просторі (на даний момент не тільки) слово «орки» означає «російські війська». Вже й важко згадати, з чого і як все почалось, але дуже вже нам полюбилась така назва для російських солдатів. Можливо, справа у їх зовнішньому вигляді, поведінці, невмінні комунікувати або виражати свої думки словами, можливо, тому, що вони не знають ніякого іншого способу здобути своє окрім грубої та жорстокої сили. Якою б злою я на них не була, не можу сказати, що всі вони уподібнені до «орків», але переважна більшість, тому цей термін швидко поширився медіа в і далеко за межами України.

Якщо ми перекладаємо новину, то краще не використовувати точний еквівалент, а використати саме «russian troops», щоб не викликати у читача враження, що він потрапив на новинну стрічку фантастичного світу. Та якщо ми хочемо зберегти емоцію та колорит оригіналу, можна скористатись технікою додавання, та у дужках просто пояснити, що саме мається на увазі під словом «ork». Хоча зважаючи на швидкість поширення цього сленгізму світом, навіть в США можна знайти новину саме зі словом “orks”, нам скоро не доведеться нічого пояснювати, адже всім і так буде зрозуміло.

«База»[20]

В інфо-просторі 21 століття цей термін інтерпретується як щось правдиве, правильне або те, що не підлягає сумніву. Найкращий еквівалент цьому слову, на мою думку, є «fact». Якщо хтось після ваших слів чи промови прокоментує це як «база», це означатиме, що ваші слова користуються високою повагою в слухача, та подобаються йому. Термін набув популярності з початком війни, але існував і до цього, просто було менше приводів його використовувати в інфопросторі.

«Так вишлядають пшеничні поля України. Чи є «хороші росіяни»? Питання риторичне.»[20]

«хороші росіяни» або «хороші рускі» - це теж сленг військового часу. Виник він на базі конфлікту між українцями, які поділились на два табори: ті, хто

ненавидять всіх росіян, та ті, хто намагається знайти достойних жителів цієї країни. З часом сленгізм набув абсолютно протилежного від «хороший» значення.

Є ще одна, більш жорстока інтерпретація. Інтернетом поширилась фраза «Хороший руский – мертвий руский». З одного боку – це дуже дико, особливо, коли про це говорять підлітки чи навіть діти, адже бажати смерті іншим людям означає припинити бути самому людиною. З іншого боку – це наші реалії, ми живемо і смерть крокує за нами всюди, навіть уві сні. Та і цих вояків важко назвати людьми.

Щодо перекладу, я думаю добре підійшов би і дослівний, але взятий у лапки, щоб він не сприймався прямо, тобто «good russians». Також, як для неофіційного перекладу, можна було б знехтувати правилами, та написати росіяни англійською, але з маленької літери, щоб підкреслити зневагу до людей, які чинять такі терористичні акти.

Останній в цьому розділі, але не за значущістю буде сленгізм «засвітити».

«СБУ викрила м***от (осіб) та заблокувала онлайн-камери, які «засвітили» роботу ППО під час удару рф по Києву 16 травня.»[20]

Тут довгих пояснень не потрібно, головне зрозуміти значення цього слова. Ми могли б його замінити на «викрили» або «показали», що дає нам ширший спектр варіантів перекладу. Я могла б подати наступні: «expose», «uncover» або «unhide».

3.4 Сленгу на сторінках Instagram-блогерів України

Розпочнемо ми нашу підбірку з Олексія Дурнева, блогера-гумориста родом з Маріуполя, який перейшов на українську мову з початком повномасштабного вторгнення і вже дуже добре вміє прикрашати та керувати своєю мовою. Як

приклад я розглядала один з останніх дописів у нього на сторінці, присвячений жінкам, адже він був опублікований на свято 8 березня.

«ВІВОЗИТИ»

«Ви рятуєте сім'ю вивозячи дітей, собаку і папугу в безпечне місце. Багато працюєте, хоча іноді взагалі не вивозите» [21]

Дуже гарний приклад, адже у двох реченнях одне за одним він використав те ж слово, але в різних значеннях. Вивозити буквально когось або щось та «вивозити» морально. Цей сленгізм уже давно у вжитку українців, тому важко сказати його походження, але зате я точно можу подумати над його перекладом. Перше, що прийшло мені у голову було слово «stand», але можна сказати і дещо схоже «withstand» або навіть «survive». *«You work hard, although sometimes you can't withstand it at all»*

«пресинг»

У тому ж дописі нам зустрічається сленгізм, що походить з англійської мови у значенні «тиск»

«А ви не лише не вимерли після цього пресингу – ви відстояли свої права та продовжуєте любити людей з усіма їхніми колючками». [21]

Це не буде секретом, якщо я скажу, що сучасна англійська мова доволі сильно впливає на українську молодь. Підліткам так і кортить перейняти щось звідти і стати хоча б на крок ближчими до «Америки». Чого варті тільки «хейтер», «краш», «крінж», «кріповий», «лол», «чіл» і так можна продовжувати іще десь десятків сторінок. «пресинг» не став виключенням. Добре, що над перекладом не доведеться ламати собі мозок і просто взяти слово «pressure», але якщо нам і справді кортить якось його виділити, то можна залишити «pressing».

«ікона»

«Іконою, божевіллям, світлом – ви можете бути всім» [21]

Щось мені підказує, що це сленгове слово також іммігрувало до нас із англійської. «icon» вже давно використовується у значенні чогось унікального, прекрасного і неповторного, того, на що хочеться дивитись, рівнятись і «молитись». Знову ж таки завдання спрощується через існуючий відповідник.

Перейдемо до наступної публічної особи, Романа Щербана, та його допису. Він не дуже багатослівний, але я все ж помітила одне класне слівце. «зарішати».

«Так приємно коли дякують і кажуть «ваша аудиторія зарішала», «якраз ваша аудиторія допомгла закрити»». [22]

Найкращий відповідник, який спав мені на думку, був «nailed it». «зарішати» означає добре з чимось впоратись або вирішити якесь питання, от якраз і підійшов у цьому значенні сленговий вираз англійської мови.

Наступним стане колега Романа, Валік Міхієнко, та перший допис, на який я натрапила. Там я зустріла дуже популярний та старий сленгізм «плюс-мінус» у значенні приблизно.

«Як казав видатний Філадельфійський чаклун, Верховний Маг Землі, Магістр Містичних Наук, Доктор Стівен Стрендж: я бачив 14000625 вірогідностей і тільки в одній ми переможемо (плюс-мінус так і казав)» [23]

Тут можна підібрати одразу декілька варіантів перекладу:

- Примітивний – plus-minus
- Більш оригінальний – more or less
- Цікавий – give or take

Я, яка схильна до експериментів, та всього незвичного, голосую за цікавий.

Наступний блогер буде Ігор Лаченков, про якого ми згадували раніше, але тепер розглянемо саме його сторінку в Instagram. Його дописи тісно пов'язані з політичною тематикою, адже він розпочинав свою кар'єру як новинний блогер, і пік його популярності припав на період повномасштабної війни. Щоб не

повторювати всі сленгізми, про які я розповідала у попередньому підрозділі, я згадаю лише один – «розія».

«Навіть на Заході не могли уявити, що така маленька країна може протистояти не те, що 96 годин проти «великого ведмедя», яким себе змальовувала розія, а ще й переможе ворога» [24]

Мені здається, що існує просто ідеальний переклад цього сленгу. Так як рф на своїй військовій техніці використовує символи латинських літер, а в англійській – це звичайні літери, ми можемо поєднати абсурдність та відсутність всякої логіки російського керівництва та цікавий переклад. Я вважаю найкращим – «guzzia» саме з маленької літери, адже в оригіналі ми також вживаєм його з маленької.

Також хотіла розповісти про українського актора та діяча, Федора Гуринця. Він дуже творча та неординарна особа і його мова – це справді щось особливе. Один термін особливо привернув мою увагу, адже досі я ніде не зустрічала нічого подібного у повсякденному вжитку.

«ханіща»

«Ще один ханіща який весняний день в Чернігові. Жовтень в цьому місті дуже атмосферний...» (Уривок взято з інстаграм блогу з багатотисячною аудиторією) [25]

В даному прикладі слово «ханіща» - похідне від також сленгового «хана», тобто «капець». В даному контексті воно несе в собі значення слова «неймовірно» або «дуже», тому можна запропонувати такий переклад: fabulous day, awesome day, cool day, fantastic day.

3.5 Сленг в українських піснях

Сленг в текстах українських пісень є поширеним явищем, особливо в музиці, яка висловлює молодіжну культуру та відображає її власне забарвлення. Використання сленгу у піснях допомагає артистам виразити свою індивідуальність та стиль, створюючи унікальне звучання та образ. Сленг може бути способом відзначитись серед інших виконавців та підкреслити оригінальність артиста. Його використання може сприяти формуванню спільної ідентичності з аудиторією. Молоді люди, які розуміють та вживають сленг, можуть відчувати більшу співпричетність з артистом та текстом пісні, що створює ближчий контакт між ними.

Хочемо ми це сприймати чи ні, але українська музика почала активно розвиватись саме з початком повномасштабного вторгнення. Війна однозначно сильно вплинула на формування та вжиток сленгу в текстах пісень. Але є й інші приклади вживання сленгізмів у довоєнний час. Сьогодні розглянемо такі приклади у текстах відомого молодого виконавця Wellboy.

«Знаєш, мене не бісить вже хруст пальців

І купа копійок в моїй кишені» [26]

Тут у нас одразу трапляється сленгізм «бісити». Нам доволі легко підібрати якийсь еквівалент, бо це дійсно корисне і часто використовуване слово в різних мовах. Першим на думку мені спав «to freak out», він може вживатись в такому значенні, хоча частіше мається на увазі значення «лякали», тому можна підібрати також інші варіанти: «ditch», «vex», «cross».

«Бо може я не той, але ти - саме та,

Бо може я простий Вельбой, довбана простота» [26]

Слово «довбана» в українській мові можна вже розцінювати якщо не лайливим то точно грубим, тому і шукати відповідник доводиться серед англійської лайки. Наприклад «damn» матиме приблизно такий самий ефект у

слухача, натомість «fucking» йже вважатиметься занадто грубим відповідником, але також існує «freaking», яке також могло б підійти на цю роль.

«Знову вийшло як завжди,

Та нам хотілось лучче.» [26]

«Лучче» - це така собі сленгова калька з російської мови «лучше». Зараз молодь часто використовує просто «луче», але «лучче» - це своєрідна інтерпретація самого автора тексту, тому її можна вважати особливою. Певного сленгового відповідника в англійській мові я не знайшла, тому можу запропонувати просто «nicer» або «finer», вони звучать краще за просто примітивне «better».

«Під звуки арти коло хати

Нас буде довго колихати» [26]

Тут уже вжитий сленг воєнного часу, він найчастіше використовується у мові військових. Я вважаю, що Антон, автор пісні, хотів відобразити у своїй пісні, що зараз війна та українці є, на жаль, нероздільними, навіть у піснях. «Арта» мається на увазі артилерія, це військовий сленгізм, який може перекладатись тільки відповідником «artillery».

Висновки до третього розділу

Отже, українська мова настільки багата, що спочатку мені було навіть страшно поринати у цей окремиц світ. Але як тільки я розпочала, то вже не могла зупинитись. На жаль, досліджень на таку тему є зовсім небагато, що трішки перешкоджало моїй роботі, так я думала. Насправді, це мені тільки допомогло, адже я не спиралась на чужі думки і змогла побудувати власне бачення українського сленгу.

Різні дослідження стверджують, що на вивчення української потрібно витратити приблизно 4,5 роки, в той час як на англійську достатньо витратити десь 10 місяців. Після дослідження теми перекладу сленгу з англійської на українську і навпаки можна зробити такі висновки:

- Контекст має велике значення: Переклад сленгових виразів вимагає розуміння контексту і культурних нюансів, оскільки той самий вираз може мати різне значення в різних ситуаціях.
- Еквівалентне відтворення не завжди можливе: У деяких випадках немає точного еквівалента сленгового виразу в іншій мові. Тому перекладачам потрібно бути гнучкими і шукати найближчі аналоги, що передають суть сленгового виразу.
- Необхідна оновленість: Сленг швидко змінюється, тому перекладачам слід бути в курсі останніх трендів і використовувати актуальні вирази. Розуміння сучасної молодіжної культури і використання актуальних джерел і ресурсів може допомогти в цьому.
- Комунікативний контекст: Переклад сленгу має сприяти ефективному спілкуванню і передавати задуману інтенцію спікера. Отже, важливо звертати увагу не лише на слова, а й на тон, настрій і загальну атмосферу, щоб досягти максимально точного спілкування.
- Персоналізація: Переклад сленгу часто є індивідуальним процесом, оскільки він може бути сприйнятий по-різному різними людьми. У перекладі сленгових виразів варто враховувати цільову аудиторію і їхні особливості для досягнення максимальної ефективності комунікації.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Сленг як нелітературний пласт лексики сучасної англійської та української мов не має єдиного визначення у мовознавстві й теорії перекладу через низку підходів до його вивчення: лінгвісти зосереджують увагу на способах творення сленгових слів і фраз, їхніх стилістичних і функціональних особливостей, а також літературознавчих та перекладацьких аспектів вживання сленгу у різних текстах і дискурсах. Сленг у медіа-текстах викликає особливий інтерес, адже міжнародні новини та спілкування у соціальних мережах мають свої мовно-стилістичні рамки, а сленг, який довго вважався «словесним хуліганством» у медійному просторі, зараз набуває нових тенденцій використання.

Сленгові слова можуть утворюватися шляхом розширення значення або зміни форми, за допомогою використання тропів, таких як метафора, гіпербола, синекдоха, метонімія, а також генералізації, конкретизації, скорочення слова, запозичення слів з інших мов.

Переклад сленгу з англійської мови на українську та навпаки може бути складним завданням через кілька причин: слова та висловлювання сленгу можуть бути обмежені культурними звичаями відповідної країни; сленгові слова часто не мають офіційного перекладу в словниках; багато ідіоматичних висловів використовуються в сленговій мові; сленгові слова та висловлювання часто змінюються швидко і мають тимчасовий характер; сленг може функціонувати на різних мовних рівнях.

Кожен допис у соціальних мережах, текст пісень та кіно містить вербальну та невербальну системи. Вербальна сторона представлена письмовою (допис, хештег, текст пісні, титри та написи в кіно) та усною (голосові повідомлення, що супроводжують допис, сториз, пісні, репліки акторів, пісні, закадровий текст тощо) складовими. Відповідно, сленг в англійських медіа текстах використовується залежно від конкретного типу медіа і цільової аудиторії. В

деяких випадках використання сленгу може додати колориту, зрозумілості та природності до тексту, особливо якщо цільова аудиторія - молодь або специфічна соціальна група. Однак, у традиційних новинах та фахових виданнях, де формальність і точність є пріоритетом, використання сленгу зазвичай обмежене.

Деякі англomовні медіа, такі як популярні блоги, онлайн-журнали або веб-портали, можуть включати сленг для привернення уваги, підтримання цікавості та побудови ближчого відношення з читачами. Однак, важливо зберігати баланс між створенням інформативного контенту і збереженням професійної мови, яка забезпечує точність і об'єктивність. Роль сленгу в англomовних медіа текстах може варіюватись від мінімального використання до активнішого застосування, залежно від цілей публікації та цільової аудиторії.

Переклад сленгових виразів вимагає розуміння контексту і культурних нюансів, оскільки той самий вираз може мати різне значення в різних ситуаціях. У деяких випадках немає точного еквівалента сленгового виразу в іншій мові. Тому перекладачам потрібно бути гнучкими і шукати найближчі аналоги, що передають суть сленгового виразу. Сленг швидко змінюється, тому перекладачам слід бути в курсі останніх трендів і використовувати актуальні вирази. Розуміння сучасної молодіжної культури і використання актуальних джерел і ресурсів може допомогти в цьому. Комуникативний контекст: Переклад сленгу має сприяти ефективному спілкуванню і передавати задуману інтенцію спікера. Отже, важливо звертати увагу не лише на слова, а й на тон, настрій і загальну атмосферу, щоб досягти максимально точного спілкування. Персоналізація: Переклад сленгу часто є індивідуальним процесом, оскільки він може бути сприйнятий по-різному різними людьми. У перекладі сленгових виразів варто враховувати цільову аудиторію і їхні особливості для досягнення максимальної ефективності комунікації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Crystal D. *Language and the Internet*. Cambridge: Cambridge University Press. 2001.
2. Crystal D. Texting. *ELT Journal: English Language Teachers Journal*, January: 2008. P. 77-83.
1. Fasola J. *Slang and its history*. Proceeding of the Conference. URL: https://dukonference.lv/files/proceedings_of_conf/53konf/valodnieciba_literaturzinatne/Fasola.pdf
3. Gorney E. The Language of Texting: Altering English or a Language of its Own? *The Review: A Journal of Undergraduate Student Research* (13), 2012. P. 39-42.
4. Green J. *The Slang Thesaurus*. London: Penguin Books. 1999.
5. Green J. Language: Intertextuality. *Critical Quarterly* 49(3). 2007. P. 124-128.
6. Hjarvard S. *The Globalization of Language*. How the Media Contribute to the Spread of English and the Emergence of Medialects. *Nordicom Review* 25(1): 2004. P. 75-97 <https://doi.org/10.1515/nor-2017-0272>.
7. Mattiello E. The pervasiveness of slang in standard and non-standard english. Academia.edu. URL: https://www.academia.edu/65921646/The_Pervasiveness_of_Slang_in_Standard_and_Non_Standard_English
8. Maurer D. W. Slang | linguistics. Encyclopedia Britannica. URL: <https://www.britannica.com/topic/slang>
9. Plester B., Wood C., Bell V. *Txt msg n School Literacy: Does Texting and Knowledge of Text Abbreviations Adversely Affect Children's Literacy Attainment?* *Literacy* 42(3). 2008. P. 137-144.
10. Ryan J. Internet & Text Slang Dictionary & Translator 2018. Retrieved 28 Jan 2023 from <https://www.noslang.com/dictionary/>

11. Stenström A. *From slang to slanguage: a description based on teenage talk*, 2015. Retrieved 09 Nov 2022 from <https://aggslanguage.wordpress.com/slang-to-slanguage/>
12. Thorne T. *Dictionary of Contemporary English Slang*. Third edition. London: A&C Black, 2014.
13. Денисюк Л.В., Данілова Н.Р. Англійський молодіжний сленг як засіб самовираження та відображення світогляду тінейджерів // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки. Житомир, 2014. № 2 (74). С. 205-208. <http://eprints.zu.edu.ua/11780/1/40.pdf>
14. Дорда В. О. Аксіологічні аспекти студентського сленгу США / Філологічні трактати. Суми: СумДУ, 2006. №11. С. 45-53.
15. Іваненко Н.В. Молодіжна лексика як відображення змін у сучасному суспільстві // Наукові записки. Серія: Філологічні науки. Кропивницький: КОД, 2019. – № 175. – С. 34-39.
16. Клименко О. Л. Поповнення словникового складу англійської мови з нелітературних підсистем. Харків, 2000. 20 с.
17. Кондратюк Т. М. Словник сучасного українського сленгу. Харків: Фоліо, 2006. 352 с.
18. Мірошник С. О. Лексичний склад та типологія сленгу: мовознавчий аспект. http://ddpu-filolvisnyk.com.ua/uploads/arkhiv-pomerov/2019/NV_2019_12/28.pdf
19. Онущканич І. В., Штогрин М. В. Сленг як перекладознавча категорія: поняття, етимологія, способи перекладу. Електронна бібліотека Житомирського державного університету. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/13809/1/296-300.pdf>
20. Пиркало С. В. Сленг: ненормативно, але нормально. Київ: Накова думка, 2002. 50 с.
21. Ставицька Л.О. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови. Київ: Критика, 2015. 464 с.

22. Фурса О. С. Український молодіжний сленг як динамічний феномен: Стан та перспективи досліджень, мовні контакти, галузі сленгу. Київ: Альфа друк, 2008. 52 с.

23. Шимчук Л. Ю., Скорбач Ю. О., Мороз Д. Р. Молодіжний сленг у сучасній англійській мові: матеріали XLVII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ (Вінниця, 14-23 березня 2018 р.). Харків, 2018. <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2018/paper/view/5464>.

SUMMARY

on Bachelor's paper prepared by Roksolana Hrydnieva

«English-Ukrainian Translation of Slang in Media Texts»

The qualification paper studies slang in English and Ukrainian media texts and strategies of its translation. It consists of introduction, three chapters and conclusions. The total volume of the paper is 40 pages. The Bibliography of the work comprises a list of 23 sources.

The first chapter reveals the theoretical foundations of studying translation of slang in media texts: the definition of slang is given, its role in media texts is described, the specificity of its translation in English and Ukrainian media is discussed.

The second and third chapters includes the results of the analysis. It has been established that translation of slang from English into Ukrainian and vice versa requires the following: context analysis, translatability, equivalence, communicative situation, and personalization. Slang is changing rapidly, so translators need to be aware of the latest trends and use up-to-date expressions and resources. Slang translation is an individualized process, taking into account the features of the target audience to achieve effective communication.

Keywords: slang, media text, translation strategies, news, social media.